

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметінің арасындағы кеден істеріндегі ынтымақтастық пен өзара көмек туралы келісімді бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысы 2000 жылғы 4 сәуір N 501

Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарын жасасу, орындау және күшін жою тәртібі туралы" 1995 жылғы 12 желтоқсандағы N 2679 U952679_ заң күші бар Жарлығының 16-бабының 1-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. 1999 жылғы 16 желтоқсанда Душанбе қаласында жасалған Қазақстан

Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметінің арасындағы кеден істеріндегі ынтымақтастық пен өзара көмек туралы келісім бекітілсін.

2. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы
Үкіметінің арасындағы кеден істеріндегі ынтымақтастық пен өзара көмек
туралы
Келісім

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Тәжікстан Республикасының Үкіметі,

достық қарым-қатынастарды, оның ішінде кеден істері саласындағы
ынтымақтастық арқылы да дамытуға ниет білдіре отырып;
кеден қызметтерінің ынтымақтастығы жолымен Тараптардың арасындағы

жолаушы және жүк қатынасын дамыту мен жеделдетуге ықпал етуге ұмтыла
отырып;

кедендік құқық бұзушылықтар Тараптардың экономикалық мұдделеріне нүқсан келтіретінін ескере отырып;

кеден зандарын сақтау және кедендік құқық бұзушылықтармен күрес Тараптар мемлекеттері кеден қызметтерінің ынтымақтастығы жағдайында неғұрлым табысты жүзеге асатынын ескере отырып;

мына төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Айқындаамалар

Осы Келісімнің мақсаттары үшін қолданылатын терминдер мыналарды білдіреді:

"кеден зандары" - Тараптардың тауарларды, жолаушылардың қол жүгі мен жолжугін, валюталық және басқа да құндылықтарды, халықаралық почталық жөнелтімдерді әкелудің, әкетудің және олардың транзитінің, кедендік баждарды, алымдарды және басқа төлемдерді алушын, кедендік төлемдер бойынша жеңілдіктер берудің, тиым салулар мен жеңілдіктерді белгілеудің, сондай-ақ Тараптар мемлекеттерінің кеден шекаралары арқылы тауарлардың тасымалдануын бақылаудың тәртібін реттейтін Тараптардың нормативтік құқықтық актілерінің жиынтығы;

"кеден қызметтері" - Тараптар мемлекеттерінің орталық кеден органдары;

"кедендік құқық бұзушылық" - кеден зандарын бұзу немесе бұзуга әрекеттену;

"тұлға" - кез-келген жеке немесе занды тұлға;

"есірткі құралдары" - кейінгі өзгерістерімен және толықтыруларымен бірге БҰҰ-ның 1961 жылғы есірткі құралдары туралы Бірыңғай конвенциясының тізіміне, сондай-ақ кейінгі өзгерістерімен және толықтыруларымен бірге БҰҰ-ның 1988 жылғы есірткі құралдарының заңсыз айналымына қарсы күрес туралы Конвенцияның тізімдеріне енгізілген заттар;

"психотроптық заттар" - кейінгі өзгерістерімен және толықтыруларымен бірге БҰҰ-ның 1971 жылғы психотроптық заттар туралы Бірыңғай конвенциясының тізіміне енгізілген заттар;

"прекурсорлар" - халықаралық конвенцияларда есірткі құралдары мен психотроптық заттарды өндіру үшін пайдаланылатын химиялық материалдар ретінде жіктелетін заттар мен олардың тұздары;

"бақыланатын жеткізілім" - есірткі құралдары мен психотроптық заттардың заңсыз айналымында қатысы бар тұлғаларды анықтау мақсатында Тараптар мемлекеттері құзыретті органдарының рұқсатымен және байқауымен есірткі құралдары мен

психотроптық заттардың топтамасын Тарап мемлекетінің аумағына әкелуге, транзитіне немесе әкетуге жол берілетін әдіс;

"декларация және басқа құжаттар" - тауарды ресімдеу жүргізілген мемлекеттің ұлттық зандарына сәйкес тауардың іс жүзінде ресімделгенін растьайтын ресми құжаттар ;

2-бап

Келісімнің қолданылу аясы

Тараптар осы Келісімнің негізінде және кеден қызметтері арқылы өз құзыретінің және Тараптар мемлекеттерінің ұлттық зандарын сақтаудың шегінде:

- а) Тараптар мемлекеттерінің арасындағы жолаушылар мен жұк қатаинастарын, сондай-ақ почта жөнелтілімдерін кедендейкі бақылауды жетілдіру;
- б) кеден баждарын, алымдарын және басқа да төлемдерді алушы, сондай-ақ кедендейкі жеңілдіктерді Келісім Тараптарының зандарына сәйкес қолдануды қамтамасыз ету;
- в) кедендейкі құқық бұзушылықтардың алдын алу, жолын кесу және тергеу;
- г) Тараптар арасындағы кедендейкі ресімдеудің рәсімдерін оңайлату мақсатында ынтымақтасатын болады.

3-бап

Кедендейкі шарттылықтарды оңайлату

Кеден қызметтері:

- а) өзара келісім бойынша кедендейкі ресімдеуді оңайлату жөнінде қажетті шараларды қабылдайды;
- б) бір-бірінің кедендейкі қамтамасыз ету белгілері (сүргілер, мөрлердің, мөртаңбалардың басылған таңбалары) мен кеден құжаттарын мойындайды, ал қажет болған жағдайда тасымалданатын тауарларға өздерінің кедендейкі қамтамасыз ету белгілерін соғады.

4-бап

Куәліктерді беру

1. Кеден қызметтері бір-біріне сұрау салу бойынша бір Тарап мемлекетінің аумағынан әкетілген немесе онда әкелінген тауарлардың келесі Тарап мемлекетінің аумағына заңды негіздерде әкетілетінін немесе әкелінетінін растайтын ақпараттар береді. Куәліктерде оған сәйкес тауарлар ресімделген кедендейк рәсімдердің түрі мен нәтижелері көрсетіледі. Бұл сондай-ақ, тауарлар екінші Тараптың аумағынан қайта экспортталатын жағдайларға да қатысты.

2. Кеден қызметтері бір-біріне сұрау салу бойынша өздеріне бағынатын кеден органдары берген куәліктер мен басқа да құжаттардың түпнұсқа болып табылатындығы және барлық қажетті деректерді қамтитындығы туралы мәліметтер береді.

5-бап

Есірткі құралдары мен психотроптық заттардың заңсыз айналымына қарсы күрес

1. Кеден қызметтері есірткі құралдарының, психотроптық заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымының алдын алу, тергеу және жолын кесу жөніндегі іс-қимылдарды жандандыру мақсатында алдын ала сұрау салусыз және мүмкіндігінше қысқа мерзімде бір-біріне:

- а) есірткі құралдарының, психотроптық заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымына қатыстылығы белгілі немесе бұған құдікті тұлғалар туралы;
- б) есірткі құралдарының, психотроптық заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымы үшін қолданылатыны белгілі көлік құралдары (контейнерлерді қоса алғанда) және почталық жөнелтімдер туралы мәліметтерді, сондай-ақ оларды бақылаудың жаңа әдістері туралы хабарлайды;

2. Кеден қызметтері алдын ала сұрау салусыз есірткі құралдарының, психотроптық

заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымында қолданылатын тәсілдер, сондай-ақ оларды бақылаудың жаңа әдістері туралы бір-біріне хабарлайды.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкес кез келген Тараптан алынған мәліметтер, хабарлар және құжаттар нашақорлық пен есірткі құралдарының, психотроптық заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымына қарсы күреспен айналысатын құқық қорғау және басқа да мемлекеттік органдарға берілуі мүмкін.

4. Кеден қызметтері Тараптар мемлекеттері заңдарының негізінде және өзара келісім бойынша қажет жағдайда олардың заңсыз айналымына қатысты тұлғаларды анықтау мақсатында есірткі құралдарына, психотроптық заттарға және прекурсорларға бақылау жасалатын жеткізілім әдісін пайдаланады.

Бақылау жасалатын жеткізілім әдісін пайдалану туралы шешімдер Тараптармен әр нақты жағдайда жеке қабылданады және қажет болған кезде Тараптардың қаржылық уағдаластықтарын ескере алады.

Есірткі құралдары, психотроптық заттар және прекурсорлар контрабандасының жолын кесу мақсатында тараптар көлік құралдары мен тасымалданатын тауарларды міндетті тексеруді Тараптардың жедел ақпараттары бойынша жүзеге асырады.

6-бап

Мәліметтер беру

1. Кеден қызметтері сұрау салу бойынша өздерінің қарамағындағы мәліметтерді, оның ішінде:

а) кеден баждарын, алымдарды және басқа да төлемдерді алуға, сондай-ақ кедендік женілдіктерді қолдануға байланысты жағдайлар туралы;

б) сұрау салушы Тарап мемлекетінің кеден заңдарына қайшы келетін, жасалған немесе дайындалып жатқан әрекеттер туралы хабарларды, хаттамаларды және өзге де материалдарды немесе олардың куәландырылған көшірмелерін салып жіберу жолымен бір-біріне береді.

2. Кеден қызметтері мүмкіндігінше қысқа мерзімде, оның ішінде алдын ала сұрау салусыз да оған қарсы күресте Тараптардың ерекше мүдделілігі бар мүмкін болатын кедендік құқық бұзушылықтар туралы мәліметті бір-біріне хабарлайды. Бұл бірінші

кезекте:

- а) қоршаған ортаға немесе халықтың денсаулығы үшін қауіп төндіруі мүмкін тауарларды;
- б) қару-жарақты, оқ-дәріні, жарылғыш және улағыш заттарды, жару құрылғыларын;
- в) маңызды тарихи, көркемдік, мәдени және археологиялық құндылығы бар заттарды;
- г) Тараптар мемлекеттерінің заңдарына сәйкес жоғары кеден баждарын және салықтар салуға жататын тауарларды тасымалдау кезіндегі кедендік құқық бұзушылықтарға қарсы.

7-бап

Құжаттарды беру

1. Тараптар мемлекеттерінің кеден қызметтері өзара кеден мәселелері жөніндегі қолданылып жүрген нормативтік құқықтық актілердің көшірмелерімен алмасады және кеден заңдарындағы өзгерістер мен толықтырулар туралы бір-біріне дереу хабарлайды.
2. Бір Тарап мемлекетінің кеден қызметі екінші Тарап мемлекетінің кеден қызметінің сұрау салуы бойынша әкімшілік органдардың кеден заңдарының қолданылу мәселелері жөніндегі шешімдерінің көшірмелерін береді.
3. Осы бапқа сәйкес құжаттарды беру жөніндегі сұрау салуларда осы Келісімнің 11-бабының 2-тармағының "д" тармақшасында көзделген талаптардан айырмашылығы, істің мән-жайы сипатталмауы мүмкін.
4. Құжаттардың алынғанын сұрау салушы кеден қызметі алынған уақытын көрсете отырып растайды.

8-бап

Тәжірибе алмасу және көмек көрсету

1. Кеден қызметтері:

а) өз қызметінің тәжірибесі мен бақылаудың техникалық құралдарын

қолдану туралы;

б) кедендік құқық бұзушылықтарды жасаудың жаңа тәсілдері мен құралдары туралы;

в) екі Тарап үшін өзара мұдделілікті білдіретін басқа да кеден мәселелері жөнінде ақпарат алмасады.

2. Кеден қызметтері кеден ісі саласында:

а) өзара мұдделілікті білдіретін жағдайларда, сондай-ақ кеден қызметтері қолданатын техникалық құралдармен таныстыру мақсатында қызметкерлер алмасуды;

б) қызметкерлерді оқытуды және олардың арнайы машиқтарын жетілдіруді;

в) кеден мәселелері бойынша сарапшылар алмасуды;

г) кеден мәселелеріне қатысты кәсіби, ғылыми және техникалық мәліметтер алмасуды қоса алғанда, бір-біріне көмек көрсетеді.

9-бап

Тергеу

1. Бір Тарап мемлекетінің кеден қызметі келесі Тарап мемлекеті кеден қызметінің сұрау салуы бойынша осы Келісімнің 2-бабының "б" және "в" тармақтарында көзделген мәселелер бойынша тексеру немесе тергеу жүргізеді. Тексерудің немесе тергеудің нәтижелері осы Келісімнің 6-бабының 1-тармағында көзделген тәртіпке сәйкес сұрау салушы кеден қызметіне хабарланады.

2. Тексеру немесе тергеу сұрау салынған Тарап мемлекетінің аумағында қолданылып жүрген ұлттық заңдарға сәйкес жүргізіледі. Сұрау салынған кеден қызметі тексеруді немесе тергеуді өз атынан әрекет ете отырып жүргізеді.

3. Сұрау салынған кеден қызметі сұрау салушы кеден қызметінің лауазымды

тұлғаларына мұндай тексерулер мен тергеулерге қатысуға рұқсат ете алады.

4. Бір Тарап мемлекетінің лауазымды тұлғалары осы Келісімде көзделген жағдайларда екінші Тарап мемлекетінің аумағында болған кезеңде өздерінің ресми өкілеттіктері құжатпен расталған болуы және Тараптардың ұлттық зандарына сәйкес қаруы болуы тиіс.

10-бап

Сарапшылар мен күәгерлер

Егер бір Тарап мемлекетінің сот немесе әкімшілік органдары қаралатын құқық бұзушылықтарға байланысты тиісті сұрау салатын болса, онда екінші Тарап мемлекетінің кеден қызметі өз қызметкерлеріне осындаи соттық немесе әкімшілік талқыларға күәгерлер мен сарапшылар ретінде қатысуға уәкілеттік бере алады. Бұл қызметкерлер өздерінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде анықталған фактілер бойынша айғақтама немесе қорытынды береді. Соттық немесе әкімшілік талқыларға қатысу туралы сұрау салуда сұрау салушы кеден қызметінің қызметкери қандай іс бойынша және кім ретінде қатысатыны көрсетілуі тиіс.

11-бап

Сұрау салулардың нысаны мен мазмұны

Осы Келісімнің 9-бабының 1-тармағында көзделген сұрау салу жазбаша нысанда және орыс тілінде жасалады. Сұрау салуды орындау үшін қажет құжаттар түпнұсқаларында, ресми куәландырылған көшірмелерінде немесе фотокөшірмелерде қоса берілуі тиіс.

Сұрау салу мынадай деректерді:

- мұдделері сұрау салудың негізінде жатқан кеден органының атауын;
- сұрау салудың нысаны мен себебін;

- в) кедендік рәсімнің түрін;
- г) рәсімге қатысушылардың аты-жөндерін, мекен-жайларын және олар туралы басқа да деректерді;
- д) істің мәнінің қысқаша сипаттамасын және оның заңдық біліктілігін қамтуы тиіс.

12-бап

Сұрау салуларды орындау

1. Кеден қызметтері Тараптардың ұлттық заңдарына сәйкес және өз

құзыретінің шегінде сұрау салуларды орындауда бір-біріне жәрдем көрсетеді.

2. Егер оны орындау сұрау салынатын Тарап мемлекетінің егемендігіне, ұлттық қауіпсіздігіне залал келтіретін, не ұлттық заңдарына немесе халықаралық міндеттемелеріне қайшы келетін болса сұрау салуды орындаудан бас тартылады.

3. Сұрау салушы кеден қызметіне сұрау салуды орындаудан бас тартылуы туралы, сондай-ақ бас тартудың себептері туралы жазбаша нысанда деру хабарланады.

13-бап

Құжаттар

1. Сұрау салу бойынша түпнұсқа құжаттарды беру ресми куәландырылған көшірмелер мен фотокөшірмелер жеткіліксіз болған жағдайларда жүзеге асырылады.

2. Түпнұсқа құжаттар мүмкіндігінше қысқа мерзімде сұрау салынған кеден қызметіне қайтарылуы тиіс.

3. Осы баптың ережелерін қолдану кезінде сұрау салынған Тарап мемлекетінің

немесе осы келісімнің қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттің құқықтары мен занды мұдделеріне нұқсан келтірілмеуі тиіс.

14-бап

Алынған мәліметтер мен құжаттарды пайдалану

1. Кеден қызметтері осы Келісімге сәйкес алынған мәліметтер мен құжаттарды тексерулер мен тергеулерді жүргізу кезінде өз хаттамаларында, хабарларында және өзге де материалдарда, қаралатын кедендік құқық бұзушылықтарға байланысты сот немесе әкімшілік талқыларында дәлелдеме ретінде пайдалана алады. Осы мәліметтер мен құжаттарға баға беру және олардың сот немесе әкімшілік талқыларында пайдалану үшін салушы Тарап мемлекетінің ұлттық зандарына сәйкес жүргізіледі.

2. Сұрау салу бойынша берілген мәліметтер, хабарлар және құжаттар тек осы Келісімді орындау мақсатында ғана пайдаланылады және оларды берген кеден қызметінің жазбаша келісімінсіз кімге де болмасын берілмейді немесе өзге мақсаттар үшін пайдаланылмайды.

3. Осы баптың 2-тармағының ережелері есірткі құралдарының, психотроптық заттардың және прекурсорлардың заңсыз айналымына байланысты тәртіп бұзушылықтар туралы материалдарға қатысты емес. Мұндай ақпарат белгіленген мерзімдерде есірткілердің заңсыз айналымына қарсы құреспен айналысатын мемлекеттік органдарға берілуі тиіс.

15-бап

Құпиялышық

Осы Келісімнің ережелеріне сәйкес алынған кез-келген ақпаратқа, құжаттарға

немесе мәліметтерге алушы елде оның өз аумағында алынған бұл елдің осындай ақпараты, құжаттары немесе мәліметтері сияқты жариялаудан қорғау дәрежесі беріледі.

16-бап

Шығыстарды өтеу

1. Сұрау салушы кеден қызметі сұрау салынған кеден қызметінде жұмыс істемейтін сарапшылар мен аудармашылардың еңбегіне ақы төлеуге байланысты осы Келісімді орындау мақсатында орын алған шығыстарды сұрау салынған кеден қызметіне өтейді.

2. Осы Келісімнің 8-бабының ережелерін орындауға байланысты шығыстарды өтеу Тараптар мемлекеттерінің кеден қызметтері арасындағы жеке уағдаластықтың нысанасы болуы мүмкін.

17-бап

Өзгерістер мен толықтырулар енгізуудің тәртібі

Тараптардың келісуі бойынша осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін. Өзгерістер мен толықтырулар осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын жеке хаттамалармен ресімделеді және осы Келісімнің 20-бабында белгіленген тәртіpte күшіне енеді.

18-бап

Даулы мәселелерді шешу

Осы Келісімнің ережелерін пайымдауға байланысты Тараптардың арасында пайда болған барлық даулы мәселелер кеңестер мен келіссөздер жолымен шешіледі.

19-бап

Келісімді орындау

1. Осы Келісімде көзделген ынтымақтастық тікелей кеден қызметтерінің арасында жүзеге асырылады.

2. Кеден қызметтері өз құзыреттерінің шеңберінде осы Келісімді орындау үшін қажетті нормативтік құқықтық актілер шығарады.

3. Осы Келісімді орындау үшін Тараптар мемлекеттерінің кеден қызметтері өз құзыреттерінің шеңберінде екі жақты кеден қатынастарының бүкіл кешені бойынша жекелеген келісімдер жасаса алады.

20-бап

Қорытынды ережелер

1. Осы Келісімнің ережелері басқа халықаралық шарттарға сәйкес Тараптар

мемлекеттері қабылдаған міндеттемелерді қозғамайды.

2. Осы Келісім Тараптардың бір-біріне дипломаттық арналармен Келісімді күшіне енгізууді қамтамасыз ететін қажетті мемлекетішлік процедуралардың орындалуы туралы хабарлаған сәтінен бастап күшіне енеді және бес жыл бойы қолданылады, одан кейін ол, егер Тараптардың бірде бірі тиісті мерзім аяқталғанға дейін алты ай қалғанда оның қолданылуын тоқтату

туралы өзінің тілегін жазбаша нысанда мәлімдемесе, автоматты тұрде келесі бес жылға ұзартылады.

1999 жылы 16 желтоқсанда Душанбе қаласында қазақ, тәжік және орыс тілдерінде екі данада жасалады, әрі барлық мәтіндер бірдей болып табылады. Осы Келісімнің ережелерін түсіндіру қажет болған жағдайда орыс тіліндегі мәтін негізге алынады.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің атынан

Тәжікстан Республикасы
Үкіметінің атынан

Оқығандар:
Қобдалиева Н.М.
Орынбекова Д.К.